

L'aigua ha inundat ja els compartiments de proa i el vaixell comença a elevar-se de popa, com *una absurda torre*. Aviat es partirà per la meitat. Evidentment, no parle només de l'[enfonsament](#) del Titànic; pressupose que escolteu [les notícies](#). Quan era [més] jove, gràcies a una traducció de Karin Schepers i [Teresa Pascual](#), i a una col·lecció de poesia dirigida per Marc Granell en Edicions Alfons el Magnànim, vaig poder llegir el llibre de poemes «*L'enfonsament del Titànic*», del meu admirat [Hans Magnus Enzensberger](#). Ahir el vaig rellegir i no vaig poder evitar la comparació del seu objecte líric amb la realitat imminent. Us en transcriu tres peces exemplars.

CANT XII

Des d'aquell moment tot transcorre com estava previst
 El casc d'acer ja no vibra, les màquines
 estan en silenci, els focs fa temps que s'han extingit.
 Què passa? per què no avancem? La gent escolta.
 Fora, al corredor, es murmuren rosaris.
 El mar està llis, negre, vidriós. La nit sense lluna.
 Oh, no és res! A bord no s'ha trencat res,
 ni cap gerro ni cap copa de xampany. S'espera
 en grups menuts, callats, caminant amunt i avall,
 en abric de pell, en bata, en granota, s'obeeix.
 Ara es desenrotllen caps, es lleven les lones
 dels bots, es viren pescants. Sembla
 com si els passatgers haguessen pres pastilles, aquest home, p. ex.,
 arrossegant el seu violoncel per la coberta interminable,
 se sent com l'esperó rasca els taulons,
 sense esperar rasca, rasca, i un es pregunta:
 Com és possible? Ah! mira!, una bengala! —
 Però sols és un xiulet dèbil, perdut ja
 pel cel, balvós i buit en els reflexos de les cares.
 Quiets, ascensoristes, massatgistes i forners, formen un corredor.
 Al "Califòrnia" una barca vella, a dotze milles,

el radiotelegrafista pega mitja volta sobre el llit i s'adorm.
Atenció atenció! Dones i xiquets primer! En realitat per què?
Resposta: We are prepared to go down like gentlemen. —
Està bé. — Mil-sis-cents se'n queden arrere. A bord la calma
és inimaginable. Parla el Capità. Són exactament les dues,
i jo ordene: Campi qui pugui! — Música!
El director alça la batuta per a l'última peça.

CANT XIV

No és com una matança, com una bomba:
al cap i a la fi, no s'està esquarterant nungú;
és sols que va creixent,
que vol arribar a tot arreu, que tot s'ondula;
que es formen perles menudes, rierols; és tal que
se t'humitegen les soles de les sabates, que
se't filtra pels punys, que el coll se't mulla
a la nuca; llepa les ulleres,
entra gotejant en les caixes fortes, en els rosetons estucats
es formen taques humides; és cert que

tot ol a la seua olor que és inodora;
que goteja, esquitxa, corre, bombolleja,
no una cosa darrere l'altra, sinó a cegues i revolta,
que mulla el bescuit, el barret de feltre, els calçotets,
que arriba suorosa i rasa a les rodes de la cadira de rodes,
que es queda estancada als urinaris, salnitrosa, i que cloqueja
dintre els forns; després torna únicament a estar allí, mullada, fosca,
tranquil·la, immòbil, i simplement puja, a espai, a espai,
alça coses menudes, joguines, objectes de valor,
botelles omplides amb líquids repugnants,
les arrossega, sense posar cura, se les emporta rodant,
coses de goma, coses mortes, trencades, sense parar

fins que tu mateix sents, en el teu tòrax,
com ella, ràpida, salada, pacientment s'entremescla,
com freda i sense violència, primer es mou a les sofrages,
després als malucs, als mugrons,
a les clavícules; fins que a l'últim t'arriba al coll,
fins que te la beus, fins que sent com l'aigua,
assedegada, busca l'interior, la tràquea,

l'úter, la boca, com vol omplir-ho tot,
com vol ser engolida i engolir.

CANT XVII

Ens enfonsem en silenci. Com en la banyera, l'aigua es queda immòbil
als salons de Palmeres esplendentment il·luminats,
a les pistes de tennis, als foyers, i es reflecteix als espills.
Minuts negres com la tinta, quallats com una gelatina.
Cap brega, cap discussió. Diàlegs a mitja veu.
Vostè primer, per favor. Saluda els nens. No et refredes.
Als bots s'hi pot sentir fins el cruixir dels caps,
i es veuen les gotes fosforescents del rem,
que emergeix del mar a càmera lenta, rebotar de nou al mar.
Sols al final de tot —la fosca popa s'ha elevat verticalment
des de l'infinit com una absurda torre,
al buc s'han apagat els llums, ningú mira el rellotge—
un so inesperat destrueix la calma de vidre:
“Fou un gemec, no, un esquelleig, un retró,
una sèrie successiva de colps, com si des d'una volta
es llançassen al fons objectes com tones de pesats,
i com si aquestes coses d'un pes increïble, en caure
ho destrossassen tot. Un so com mai abans cap home
no havia sentit, i com cap de nosaltres, mentre visca,
no espera tornar a sentir”. Des d'aquest instant
ja no existia cap vaixell. El que vingué aleshores, va ser els crits.

«L'enfonsament del Titànic. Una comèdia», de Hans Magnus Enzensberger. Trad. Karin Schepers i Teresa Pascual. Edicions Alfons el Magnànim-IVEL, Col. Poesia num. 18, València, 1993. Títol original: «Der Untergang der Titanic. Eine Komödie», en Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main, 1978.